Jos M. Strengholt, *Gospel in the Air: 50 Years of Christian Witness through Radio in the Arab World* (Mission, 45) Zoetermeer, Boekencentrum, 2008, 962 pp

Jos Strengholt werkt al vele jaren in de media in de Arabische Wereld, eerst als journalist en later als directeur van een organisatie die Arabische Christelijke televisie programma's maakt. 'Gospel in the air' is de.titel van de studie waarop hij in 2008 promoveerde aan de theologische faculteit in Utrecht, onder supervisie van de missioloog Jongeneel. Het lijvige proefschrift beschrijft 50 jaar geschiedenis van Protestants Christelijke Zendingsorganisaties die het Evangelie via de radio hebben willen verspreiden in de Arabische wereld. Deze geschiedenis wordt vooral benaderd vanuit de vraag naar de mate van inculturatie en contextualisatie van de programma's. Strengholt bespreekt dertien christelijke radio organisaties die hebben uitgezonden in de Arabische Wereld op zes punten: 1. De geschiedenis. 2. Beginselverklaring (statement of Faith). 3. doelgroep en voorkeurstaal, 4. filosofie achter de programma's, 5. daadwerkelijke programma's en 6. respons van luisteraars. Deze aspecten lopen uit op een beoordeling van de mate van contextualiteit van de omroep. Voor dat laatste heeft Strengholt in zijn inleiding in reactie op het in zijn ogen beperkte inculturatie spectrum van Travis (het zgn. C1 – C6 spectrum, dat oplopende graden van inculturatie van christelijke gemeenschappen in de Arabische wereld beschrijft) zes criteria opgesteld waaraan daadwerkelijke contextualisatie van radio-uitzendingen volgens hem zou moeten voldoen (de zgn. Radio Contextualization Realms). Het boek bevat – bij wijze van introductie – ook een overzicht van de politieke geschiedenis van de Arabische wereld, het christendom in de Arabische wereld en van de talen die in dit deel van de wereld gesproken worden. Het einde van het boek is wat onbevredigend. Naast een samenvatting van zijn bevindingen ten aanzien van de contextualisatie van de omroepen en een weergave van wat er in één specifieke week aan programma's is uitgezonden, beschrijft Strengholt de processen en spanningen in de Arabische wereld (inclusief de christelijke wereld) met betrekking tot het streven naar uniformiteit en pluriformiteit. Zijn punt is wel helder, namelijk dat er alleen een vrij getuigenis van de christelijke kerk via de media kan zijn wanneer de Arabische maatschappijen pluriformer worden, maar het verband met de inhoud van het onderzoek ontbreekt. Dit laatste legt ook enigszins de zwakte van de studie als geheel bloot. Het onderzoek mist een duidelijke probleem en vraagstelling. Het is duidelijk, dat de auteur iets wil doen met de geschiedenis van de Radio-zending, maar het blijft wat vaag of het vooral een descriptief onderzoek is of eerder normatief. In eerste instantie lijkt het descriptief, een beschrijving en analyse van de geschiedenis en contextualiteit van het christelijk getuigenis via de ether. Vervolgens blijkt het meer te zijn en gebruikt Strengholt zijn eigen criteria om te beoordelen of omroepen wel contextueel geweest zijn. Die criteria zijn echter alleszins voor discussie vatbaar. Ze zijn geponeerd door Strengholt, maar niet als valide beargumenteerd. Met andere woorden, wil Strengholt analyseren of de organisaties *hun* doel bereikt hebben, of het doel dat Strengholt vindt dat zij hadden moeten hebben. Mijn indruk is dat de auteur ook als academicus niet helemaal los komt van zijn journalistieke aard. Hij wil zo veel mogelijk informatie meegeven aan een zo breed mogelijk publiek, waarbij ongetwijfeld de (zendings)organisaties die bij deze

studie belang kunnen hebben een belangrijke plaats innemen. Veel van de achtergrond informatie had daarom in deze dissertatie niet aanwezig hoeven zijn. Ondanks dit alles is het boek een zeer waardevol naslagwerk. Als bron van (achtergrond) informatie over de geschiedenis van het christelijk getuigenis in de Arabische wereld via de ether zal het een standaardwerk blijken. Op het punt van missionaire contextualisatie en inculturatie biedt het zeer interessante, maar nog onvoldoende gerijpte en beargumenteerde aanzetten. Het zou de moeite waard zijn als de auteur daarover in de toekomst een aparte academische monografie zou uitgeven, waarin hij het een en ander dieper uitwerkt

643 woorden

Prof. Dr. B.J.G. Reitsma
Bijzonder hoogleraar Vrije Universiteit Amsterdam
Leeropdracht: de kerk in de context van de islam